

ZASADY WYPŁACANIA PRACOWNIKOM NALEŻĄCYM DO PERSONELU LOTNICZEGO, ZATRUDNIONYM W OŚRODKU KSZTAŁCENIA LOTNICZEGO POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ, ZRYCZAŁTOWANEGO EKWIWALENTU PIENIĘŻNEGO W ZAMIAN ZA BONY ŻYWNOŚCIOWE

1. Członkom personelu latającego i pokładowego zatrudnionym na stanowisku: kierownika szkolenia lotniczego, starszego instruktora pilota, instruktora pilota, pilota i mechanika pokładowego w zamian za bony żywnościowe przysługuje zryczałtowany ekwiwalent pieniężny, zwany dalej „ekwiwalentem”, w wysokości określonej przez Szefostwo Służby Żywniowej Głównego Kwatermistrzostwa Wojska Polskiego.
2. Członkom personelu latającego i pokładowego zatrudnionym w niepełnym wymiarze czasu pracy przysługuje ekwiwalent w wysokości proporcjonalnej do wymiaru zatrudnienia.
3. Członkom personelu latającego pełniącym funkcję dyrektora Ośrodka i zastępcy dyrektora, wykonującym loty w charakterze członka załogi lotniczej lub pokładowej, przysługuje ekwiwalent w okresie posiadania ważnej licencji pilota zawodowego lub licencji wyższej kategorii.
4. Ekwiwalent wypłaca się z dołu w terminie wypłaty wynagrodzenia.
5. Za czas choroby, urlopu i zawieszenia w lotach przez komisję lotniczolekarską, a także w przypadku innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy, personelowi wymienionemu w ust. 1—3 przysługuje ekwiwalent w wysokości określonej zgodnie z ust. 1, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy.
6. Za czas niezdolności do pracy spowodowanej nieumyślnym wypadkiem przy pracy personelowi latającemu wymienionemu w ust. 1—3 przysługuje ekwiwalent w wysokości określonej zgodnie z ust. 1, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy.
7. W okresie zawieszenia w lotach z przyczyn innych niż wymienione w ust. 5 i 6 ekwiwalent nie przysługuje.

475

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 9 grudnia 1992 r.

w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 59, poz. 344) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa ogólne warunki obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z ruchem tych pojazdów, zwane dalej ubezpieczeniem OC.

§ 2. Pojazdami mechanicznymi w rozumieniu rozporządzenia są pojazdy dopuszczone do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym, to jest:

- 1) pojazdy zarejestrowane w Rzeczypospolitej Polskiej oraz motorowery,
- 2) pojazdy zarejestrowane za granicą,
- 3) inne pojazdy będące w posiadaniu jednostek podległych Ministrom Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych, napędzane umieszczonym na nich silnikami zasilanym z własnego źródła energii, wraz z ciągniętym wszelkiego rodzaju sprzętem.

§ 3. Pojazd mechaniczny, podlegający rejestracji stosownie do przepisów prawa o ruchu drogowym, który nie jest

zarejestrowany, a mimo to wprowadzony do ruchu, traktuje się w rozumieniu przepisów rozporządzenia na równi z pojazdami określonymi w § 2. Do posiadacza lub kierującego takim pojazdem stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszych warunków ubezpieczenia OC.

§ 4. 1. Posiadacz pojazdu mechanicznego obowiązany jest zawrzeć umowę ubezpieczenia OC za szkody mogące powstać w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu.

2. Umowę ubezpieczenia OC posiadacz pojazdu mechanicznego może zawrzeć z wybranym ubezpieczycielem prowadzącym działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia OC.

§ 5. Kierujący pojazdem mechanicznym obowiązany jest na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzania kontroli okazywać dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia OC i dowód opłacenia składki ubezpieczenia OC.

Rozdział 2

Spełnienie obowiązku ubezpieczenia

§ 6. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na okres roku kalendarzowego. Jej zawarcie powinno nastąpić najpóźniej w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok ubezpieczenia.

2. Jeżeli umowa ubezpieczenia OC zostaje zawarta w ciągu roku kalendarzowego, zawiera się ją do końca tego roku.

3. Umowę ubezpieczenia OC na czas określony, krótszy od roku kalendarzowego, zwaną dalej ubezpieczeniem krótkoterminowym, zawiera się, jeżeli pojazd jest zarejestrowany czasowo oraz gdy pojazd jest zarejestrowany za granicą.

§ 7. 1. Umowa ubezpieczenia OC zawarta na okres roku kalendarzowego lub do końca roku kalendarzowego ulega przedłużeniu na rok następny, chyba że posiadacz pojazdu na jeden miesiąc przed upływem roku kalendarzowego bądź też — gdy umowa ubezpieczenia OC jest zawierana w grudniu danego roku kalendarzowego — przy zawarciu tej umowy powiadomi ubezpieczyciela o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia.

2. Mimo braku określonego w ust. 1 powiadomienia ubezpieczyciela przedłużenie umowy ubezpieczenia OC na następny rok kalendarzowy nie następuje:

- 1) jeżeli składka ubezpieczenia za okres ubezpieczenia bezpośrednio poprzedzający następny rok kalendarzowy była opłacana w ratach, a posiadacz pojazdu do końca tego okresu (tj. roku kalendarzowego) nie zapłacił ubezpieczycielowi którejkolwiek raty składki,
- 2) w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia krótkoterminowego, choćby końcowy termin odpowiedzialności ubezpieczyciela wynikający z tytułu tej umowy przypadła na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego następny rok kalendarzowy.

§ 8. 1. Jeżeli pojazd mechaniczny jest rejestrowany w ciągu roku kalendarzowego, jego posiadacz obowiązany jest zawrzeć umowę ubezpieczenia OC najpóźniej w dniu rejestracji pojazdu.

2. W razie nabycia pojazdu mechanicznego już zarejestrowanego, na jego nabywcę przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z umowy ubezpieczenia OC do dnia przerejestrowania pojazdu przez nabywcę, nie dłużej niż do końca roku kalendarzowego.

3. Zbywca pojazdu mechanicznego jest obowiązany bezzwłocznie powiadomić ubezpieczyciela o fakcie zbycia pojazdu, z podaniem danych osobowych nabywcy pojazdu.

4. Zbywca i nabywca pojazdu mechanicznego ponoszą odpowiedzialność solidarną wobec ubezpieczyciela za zapłatę składki ubezpieczeniowej należnej ubezpieczycielowi za czas do końca miesiąca, w którym zawiadomiono ubezpieczyciela o zbyciu pojazdu.

5. Nabywcy pojazdu mechanicznego, któremu nie przysługuje zniżka w składce ubezpieczeniowej z tytułu dotychczasowego bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia lub przysługuje z tego tytułu zniżka mniejsza, niż przysługiwała zbywcy, ubezpieczyciel może w terminie dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia go przez zbywcę (lub nabywcę) o fakcie zbycia pojazdu podwyższyć stosownie wysokość składki ubezpieczeniowej opłacanej przez nabywcę pojazdu za bieżący okres ubezpieczenia, poczynając od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie pojazdu.

6. Jeżeli posiadacz zbywający pojazd mechaniczny — wbrew obowiązkowi — nie posiadał ubezpieczenia OC, nabywca pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC w dniu nabycia pojazdu.

7. Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z chwilą wyrejestrowania pojazdu mechanicznego; nie dotyczy to zmiany rejestracji pojazdu w związku z jego zbyciem.

§ 9. 1. Posiadacz lub inna osoba kierująca pojazdem mechanicznym, zarejestrowanym za granicą, wjeżdżając nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązani są posiadać dowód ubezpieczenia OC na cały okres przebywania pojazdu na tym terytorium.

2. W razie braku dowodu ubezpieczenia, określonego w ust. 1, przy przekraczaniu granicy, posiadacz lub inna osoba kierująca pojazdem mechanicznym są obowiązani zawrzeć umowę ubezpieczenia OC na czas przebywania pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie krótszy jednak niż 15 dni.

3. Posiadacz lub inna osoba kierująca pojazdem mechanicznym, która wprowadza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazd zarejestrowany w Rzeczypospolitej Polskiej, nie posiadający ubezpieczenia OC, są obowiązani przed przekroczeniem granicy do zawarcia umowy takiego ubezpieczenia.

Rozdział 3

Zakres ochrony ubezpieczeniowej

§ 10. 1. Z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani — na podstawie prawa — do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

2. Za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu uważa się również szkodę powstałą:

- 1) przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu,
- 2) bezpośrednio przy załadunku i rozładunku pojazdu,
- 3) podczas postoju lub naprawy pojazdu na trasie jazdy,
- 4) podczas garażowania.

3. Ubezpieczeniem OC objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę ruchem tego pojazdu.

4. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. Suma gwarancyjna nie może być niższa niż 11,5 mld zł w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem, bez względu na liczbę poszkodowanych osób.

5. Jeżeli ubezpieczono odpowiedzialność cywilną posiadacza tego samego pojazdu mechanicznego na ten sam okres u dwóch lub więcej ubezpieczycieli, każdy z tych ubezpieczycieli odpowiada za wyrządzoną w tym czasie przez posiadacza lub kierującego pojazdem szkodę proporcjonalnie do określonej przez niego w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

6. Za szkodę wyrządzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odszkodowanie przysługuje również wówczas, gdy sprawca szkody na osobie nie mógł być zidentyfikowany lub gdy sprawca szkody na mieniu i na osobie nie posiadał obowiązkowego ubezpieczenia OC. W takich przypadkach odszkodowanie z ubezpieczenia OC jest wypłacane przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

§ 11. 1. Jeżeli szkoda wyrządzona zostaje ruchem zespołu pojazdów, ubezpieczeniem OC posiadacza pojazdu silnikowego ciągnącego objęta jest szkoda spowodowana przyczepą lub naczepą, która:

- 1) złączona jest z pojazdem silnikowym,
- 2) odłączyła się od pojazdu silnikowego ciągnącego i jeszcze się toczyła.

2. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadacza przyczepy lub naczepy objęta jest tylko szkoda spowodowana przyczepą lub naczepą, która:

- 1) nie jest złączona z pojazdem silnikowym ciągnącym bądź
- 2) odłączyła się od pojazdu silnikowego ciągnącego i przestała się już toczyć.

3. Zasadę określoną w ust. 1 stosuje się również w razie złączenia pojazdów mechanicznych w celu holowania.

§ 12. Z tytułu ubezpieczenia OC ubezpieczyciel również jest zobowiązany do:

- 1) zwrotu uzasadnionych okolicznościami zdarzenia kosztów mających na celu zapobieżenie zwiększeniu szkody,
- 2) pokrycia niezbędnych kosztów obrony sądowej przeciw roszczeniom osoby trzeciej w sporze prowadzonym na polecenie ubezpieczyciela lub za jego zgodą.

§ 13. Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody:

- 1) dotyczące uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia, wyrządzone przez kierowcę posiadaczowi pojazdu,
- 2) wynikłe w przewożonych za opłatą ładunkach, przesyłkach lub bagażu, chyba że odpowiedzialność za powstałą szkodę ponosi posiadacz innego pojazdu niż pojazd przewożący,
- 3) polegające na utracie gotówki, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów oraz zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych i podobnych,
- 4) w następstwie których zanieczyszczeniu lub skażeniu uległo środowisko naturalne,
- 5) które łącznie nie przekraczają 50% najniższego wynagrodzenia pracowników, ustalanego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.

Rozdział 4

Zawarcie umowy ubezpieczenia OC, powstanie i czas trwania odpowiedzialności ubezpieczyciela

§ 14. 1. Umowę ubezpieczenia OC zawiera się na wniosek posiadacza pojazdu mechanicznego lub osoby przez niego upoważnionej, złożony ubezpieczycielowi.

2. Ubezpieczyciel nie może odmówić wydania zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia OC.

§ 15. 1. Zawarcie umowy ubezpieczenia ubezpieczyciel potwierdza polisą lub innym dokumentem ubezpieczenia.

2. Ubezpieczyciel wydaje nalepkę kontrolną, o wzorze określonym odrębnymi przepisami, którą posiadacz pojazdu umieszcza w prawym dolnym rogu przedniej szyby wewnątrz pojazdu lub w innym miejscu na zewnątrz pojazdu. Wydanie nalepki kontrolnej nie następuje, jeżeli ubezpieczenie OC jest krótkoterminowe.

§ 16. 1. Odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub pierwszej jej raty, chyba że w umowie określono inny termin początku odpowiedzialności ubezpieczyciela.

2. Inny niż wskazany w ust. 1 termin odpowiedzialności ubezpieczyciela można w umowie ubezpieczenia OC określić tylko wówczas, gdy umowę zawiera się:

- 1) na okres roku kalendarzowego przed rozpoczęciem tego roku,
- 2) na okres krótszy od roku, gdy pojazd mechaniczny jest dopuszczony do ruchu czasowo,
- 3) przed zarejestrowaniem pojazdu mechanicznego.

§ 17. 1. Odpowiedzialność ubezpieczyciela trwa przez okres wskazany w umowie i kończy się z upływem ostatniego dnia tego okresu, z zastrzeżeniem § 7 ust. 1.

2. W razie opłacania składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie przez posiadacza pojazdu mechanicznego raty składki w oznaczonym terminie nie powoduje ustania odpowiedzialności ubezpieczyciela.

3. Odpowiedzialność ubezpieczyciela, wynikająca z umowy ubezpieczenia OC, ustaje w przypadkach określonych w § 7 i § 8 ust. 7.

Rozdział 5

Składka ubezpieczeniowa

§ 18. 1. Składkę ubezpieczeniową ustala się według taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub jej przedłużenia. System taryf składek ubezpieczeniowych stosowanych przez ubezpieczyciela w ubezpieczeniu OC powinien uwzględniać przepisy rozdziału 11.

2. Jeżeli umowa ubezpieczenia OC jest zawierana w ciągu roku kalendarzowego na czas do końca tego roku, składkę ubezpieczeniową za każdy miesiąc do końca tego roku kalendarzowego ustala się w wysokości 1/12 składki rocznej, przewidzianej taryfą dla danego pojazdu mechanicznego, z tym że miesiąc rozpoczęty uważa się za pełny.

3. Przy ustalaniu składki ubezpieczeniowej należy od posiadacza pojazdu mechanicznego uwzględniać się jej obniżki lub podwyżki zależnie od dotychczasowego bezszkodowego lub szkodowego przebiegu ubezpieczenia OC. Nie dotyczy to ubezpieczenia OC krótkoterminowego.

§ 19. 1. Posiadacz pojazdu mechanicznego opłaca składkę ubezpieczeniową przy zawieraniu umowy z góry za cały okres ubezpieczenia.

2. Składka ubezpieczeniowa w ubezpieczeniu OC z co najmniej 6-miesięcznym okresem odpowiedzialności ubezpieczyciela może być opłacona w ratach ustalonych w umowie; w przypadku zwłoki w opłacaniu składki, ubezpieczycielowi przysługują odsetki ustawowe.

§ 20. Ustalona przez ubezpieczyciela roczna składka ubezpieczenia może być w okresie trwania ubezpieczenia podwyższona, jeżeli zajdą okoliczności przewidziane w § 41.

§ 21. W razie wyrejestrowania pojazdu mechanicznego, jego posiadaczowi należy się zwrot składki za nie wykorzystany okres ubezpieczenia do końca roku kalendarzowego, jeżeli w okresie poprzedzającym wyrejestrowanie pojazdu posiadacz lub kierujący tym pojazdem nie spowodował jego

ruchem szkody, za którą ubezpieczyciel wypłacił lub zobowiązany jest wypłacić odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia OC.

§ 22. Zwrot opłaconej składki ubezpieczeniowej następuje według zasad określonych w § 18 ust. 2; nie podlega zwrotowi składka za miesiąc, w którym nastąpiło wyrejestrowanie pojazdu.

Rozdział 6

Prawa i obowiązki stron umowy

§ 23. 1. W razie wypadku kierujący pojazdem mechanicznym powinien:

- 1) przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu wypadku, starać się o złagodzenie skutków wypadku oraz zapewnienie pomocy lekarskiej osobom poszkodowanym, jak również w miarę możliwości zabezpieczyć mienie osób poszkodowanych,
- 2) zapobiec, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody,
- 3) udzielić osobom poszkodowanym niezbędnych informacji, koniecznych do identyfikacji ubezpieczyciela, łącznie z podaniem danych dotyczących zawartej umowy ubezpieczenia OC,
- 4) w razie kolizji z innym pojazdem mechanicznym ustalić w miarę możliwości ubezpieczyciela, u którego posiadacz tego pojazdu jest ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC.

2. W razie wypadku posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym powinni powiadomić o tym niezwłocznie ubezpieczyciela, udzielając mu niezbędnych informacji i wyjaśnień.

§ 24. Kierujący pojazdem mechanicznym obowiązany jest powiadomić policję o wypadku z ofiarami w ludziach oraz o wypadku powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenia, że popełniono przestępstwo.

§ 25. Posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym bądź też osoba zgłaszająca roszczenie powinni przedstawić ubezpieczycielowi posiadane dowody dotyczące wypadku i ułatwić ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności wypadku i rozmiaru szkód, jak również udzielić pomocy w dochodzeniu przez ubezpieczyciela roszczeń przeciwko sprawcy wypadku.

§ 26. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku ubezpieczyciel przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego, wypadku, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania oraz informuje posiadacza pojazdu i osobę zgłaszającą roszczenia, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.

§ 27. Jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił wymienionych w § 23—25 obowiązków, a miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu ich odpowiedzialności cywilnej bądź też na zwiększenie rozmiarów szkody, ubezpieczyciel może dochodzić od tych osób zwrotu tej części wypłaconego uprawnionemu odszkodowania, która nie byłaby świadczona w razie dopełnienia przez te podmioty ciężących na nich obowiązków. Ciężar udowodnienia faktów uzasad-

nających zwrot ubezpieczycielowi części wypłaconego uprawnionemu odszkodowania spoczywa na ubezpieczycielu.

§ 28. Przepis § 27 stosuje się odpowiednio, gdy wypłacającym odszkodowanie jest Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

Rozdział 7

Dochodzenie roszczeń i wypłata odszkodowania

§ 29. 1. Uprawniony do odszkodowania za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu mechanicznego, za którą odpowiedzialność cywilna objęta jest ubezpieczeniem OC, może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

2. Jeżeli uprawniony do odszkodowania wystąpi z roszczeniem do posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, którego ruchem szkoda została spowodowana, posiadacz lub kierujący powiadamiają o tym ubezpieczyciela.

3. W postępowaniu sądowym przeciwko posiadaczowi lub kierującemu pojazdem mechanicznym o naprawienie szkody wyrządzonej ruchem tego pojazdu konieczne jest przyznanie także ubezpieczyciela, u którego posiadacz pojazdu jest ubezpieczony, w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC.

§ 30. Zaspokojenie lub uznanie przez posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym roszczenia o naprawienie wyrządzonej ruchem tego pojazdu szkody, która jest objęta ubezpieczeniem OC, nie ma skutków prawnych względem ubezpieczyciela, który nie wyraził na to uprzednio zgody.

§ 31. 1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia OC na podstawie uznania roszczenia uprawnionego do odszkodowania, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

2. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie bezpośrednio osobie uprawnionej, zawiadamiając o tym posiadacza pojazdu mechanicznego.

§ 32. 1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku.

2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezsporną część odszkodowania ubezpieczyciel wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, ubezpieczyciel informuje o tym na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie i posiadacza pojazdu mechanicznego w terminie określonym w ust. 1 lub ust. 2, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania. Pismo ubezpieczyciela powinno zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń z tytułu ubezpieczenia OC.

Rozdział 8

Roszczenia o zwrot wypłaconego przez ubezpieczyciela odszkodowania

§ 33. Ubezpieczycielowi przysługuje uprawnienie dochodzenia od kierowcy pojazdu mechanicznego zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC odszkodowania, jeżeli kierujący:

- 1) wyrządził szkodę umyślnie lub w stanie nietrzeźwości,
- 2) wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa,
- 3) nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem, z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo ściganie przestępcy.

Rozdział 9

Roszczenia do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego

§ 34. 1. Jeżeli sprawca szkody na osobie nie mógł być zidentyfikowany, tj. nie można było ustalić tożsamości kierującego pojazdem ani danych dotyczących pojazdu, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny wypłaca osobie uprawnionej do odszkodowania z tytułu ubezpieczenia OC odszkodowanie za szkodę na osobie. Natomiast gdy zidentyfikowany sprawca szkody nie posiadał ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z ubezpieczenia OC, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny wypłaca osobie uprawnionej odszkodowanie za szkody na osobie i mieniu.

2. Uprawniony do odszkodowania zgłasza swoje roszczenia do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego poprzez któregośkolwiek ubezpieczyciela prowadzącego ubezpieczenie OC. Ubezpieczyciel nie może odmówić przyjęcia zgłoszenia roszczenia.

§ 35. 1. Ubezpieczyciel, po otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w § 34 ust. 2, przeprowadza postępowanie określone w § 26, a następnie przesyła dokumenty dotyczące roszczeń poszkodowanego do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, zawiadamiając o tym osobę zgłaszającą roszczenie.

2. Ubezpieczyciel przyjmujący zgłoszenie roszczenia osoby uprawnionej do odszkodowania, skierowane do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, nie może zaspokoić w całości lub w części tego roszczenia bez uprzedniej zgody Zarządu Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

§ 36. Przepisy § 29—32 stosuje się odpowiednio, gdy osoba uprawniona do odszkodowania kieruje roszczenie przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, z tym że przewidziany w § 32 ust. 1 termin 30 dni liczy się od daty otrzymania przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny od ubezpieczyciela dokumentów dotyczących roszczeń osoby uprawnionej.

Rozdział 10

Zawiadomienia i oświadczenia

§ 37. 1. Zawiadomienia i oświadczenia, jakie w związku z umową ubezpieczenia OC składane są przez strony tej

umowy, powinny być dokonywane na piśmie i doręczane za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym.

2. Jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego zmienił adres bądź siedzibę i nie zawiadomił o tym ubezpieczyciela, zawiadomienia lub oświadczenia skierowane przez ubezpieczyciela listem poleconym na ostatni adres lub siedzibę posiadacza lub kierującego pojazdem wywierają skutki prawne od chwili, w której doszłoby do posiadacza lub kierującego pojazdem, gdyby nie zmienił adresu lub siedziby.

Rozdział 11

System taryf ubezpieczeniowych

§ 38. System taryf ustalany jest na podstawie oceny i klasyfikacji ryzyka przejmowanego przez ubezpieczyciela w ramach ubezpieczenia OC, a także stosowanych w tym ubezpieczeniu zniżek składki z tytułu bezszkodowego okresu ubezpieczenia i podwyżek składki z uwagi na szkodowy przebieg ubezpieczenia.

§ 39. 1. Przy ustalaniu taryfy składek ubezpieczyciel dokonuje oceny ryzyka na podstawie danych statystycznych przebiegu szkodowości, a w razie braku tych danych — na podstawie opinii rzeczoznawców.

2. Klasyfikacja pojazdów powinna uwzględniać zbliżone parametry techniczne i eksploatacyjne pojazdów oraz charakter ich użytkowania, wpływające na zwiększenie lub zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego.

§ 40. 1. Ubezpieczyciel ustala podstawową stawkę składki ubezpieczeniowej na roczny okres ubezpieczenia, licząc od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

2. Ubezpieczyciel jest obowiązany najpóźniej na dwa miesiące przed rozpoczęciem następnego roku kalendarzowego podać do publicznej wiadomości — przez wywieszenie w siedzibach swoich przedstawicielstw — taryfy składek ubezpieczeniowych za ubezpieczenie OC, które stosowane będą przez niego w następnym roku kalendarzowym.

§ 41. Ustalona przez ubezpieczyciela składka ubezpieczeniowa na roczny okres ubezpieczenia może być w okresie trwania ubezpieczenia podwyższona, jeżeli w ciągu jednego kwartału średni wzrost cen w gospodarce narodowej przekroczy 10% w stosunku do analogicznych wskaźników kwartału poprzedzającego; ustaleń tych dokonuje ubezpieczyciel na podstawie obwieszczeń Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie wskaźnika wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych.

§ 42. 1. Ubezpieczyciel przy ustaleniu składki ubezpieczeniowej należnej od posiadacza pojazdu mechanicznego uwzględnia faktyczny dotychczasowy przebieg ubezpieczenia bez względu na zmianę ubezpieczyciela, udzielając stosownej zniżki w podstawowej stawce składki bądź też odpowiednio ją podwyższa.

2. Zniżka składki ubezpieczeniowej za każde dwa lata bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia nie może być niższa niż 10% podstawowej stawki; stopa zniżek z tego tytułu nie może przekroczyć 60% podstawowej stawki.

3. Podwyżka składki ubezpieczeniowej zależna od przebiegu ubezpieczenia nie może przekroczyć 160% podstawowej stawki składki ubezpieczeniowej.

4. Przy ustalaniu bezszkodowego lub szkodowego przebiegu ubezpieczenia nie uwzględnia się wypłaconego przez ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu ubezpieczenia

OC za szkodę będącą następstwem wypadku spowodowanego przez kierującego, który wszedł w posiadanie pojazdu mechanicznego wskutek popełnienia przestępstwa.

5. Posiadacz pojazdu mechanicznego traci uprawnienie do niższej składki ubezpieczeniowej, jeżeli okres przerwy w posiadaniu pojazdu przekroczył 24 miesiące.

Rozdział 12

Przepisy końcowe

§ 43. 1. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 1990 r. w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ru-

chem tych pojazdów (Dz. U. Nr 89, poz. 527 i z 1991 r. Nr 85, poz. 388), z tym że przepis § 4 pkt 4 tego rozporządzenia obowiązuje do dnia 31 grudnia 1993 r.

2. Do ustalenia zasadności i wysokości roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkód powstałych:

- 1) przed dniem 1 stycznia 1991 r. stosuje się przepisy dotyczące ubezpieczeń ustawowych komunikacyjnych,
- 2) od dnia 1 stycznia 1991 r. do chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 44. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1993 r., z tym że przepisy § 6 ust. 1 i 2 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: *J. Osiatyński*

476

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 10 grudnia 1992 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości.

Na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 6, poz. 27), art. 51 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 1991 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 4, poz. 18, Nr 34, poz. 150, Nr 94, poz. 421, Nr 107, poz. 464 i Nr 110, poz. 475 oraz z 1992 r. Nr 21, poz. 85, Nr 33, poz. 143 i Nr 64, poz. 322), art. 87 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176, z 1986 r. Nr 39, poz. 192, z 1987 r. Nr 33, poz. 181, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 3, poz. 12 i Nr 6, poz. 33, z 1990 r. Nr 6, poz. 37 i Nr 14, poz. 87, z 1991 r. Nr 83, poz. 373, Nr 111, poz. 480 i Nr 115, poz. 496 oraz z 1992 r. Nr 21, poz. 85) oraz art. 38 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 45, poz. 289, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1985 r. Nr 12, poz. 50, z 1988 r. Nr 41, poz. 325, z 1989 r. Nr 4, poz. 23, Nr 33, poz. 176, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1991 r. Nr 100, poz. 442 i Nr 110, poz. 475 oraz z 1992 r. Nr 21, poz. 86 i Nr 53, poz. 251) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 1991 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości (Dz. U. Nr 10, poz. 35 i Nr 124, poz. 554) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia dotyczą:

- 1) osób prawnych oraz nie mających osobowości prawnej państwowych jednostek organizacyjnych, niezależnie od tego, czy prowadzą działalność gospodarczą,
- 2) państwowych jednostek budżetowych, jednostek gospodarki pozabudżetowej, państwowych i komunalnych funduszy celowych oraz gmin i ich jednostek organizacyjnych,

3) spółek komandytowych i spółek jawnych oraz spółek cywilnych — z zastrzeżeniem pkt 4,

4) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz spółek cywilnych osób fizycznych — bez względu na wysokość osiągniętego przez nie przychodu w danym roku podatkowym, jeżeli w poprzednim roku podatkowym przychód osiągnięty ze sprzedaży produktów i towarów, pomniejszony o należny podatek obrotowy, przekroczył kwotę 9.000.000.000 zł od początku danego roku,

5) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz spółek cywilnych osób fizycznych, które nie spełniają warunku, o którym mowa w pkt 4, a które chcą przyjąć za podstawę wymiaru należnych od nich podatków i innych świadczeń przypadających na rzecz budżetów swe księgi rachunkowe (księgi handlowe) i sporządzane na ich podstawie bilanse oraz rachunki wyników; osoby te obowiązane są stosować przepisy rozporządzenia, poczynając od pierwszego dnia roku, za który chcą przyjąć za podstawę wymiaru podatków i innych świadczeń na rzecz budżetów dane z ksiąg rachunkowych.

2. Osoby, spółki i jednostki wymienione w ust. 1 zwane są dalej „jednostkami”.
3. Kwota przychodu, o której mowa w ust. 1 pkt 4, poczynając od 1994 r. może podlegać podwyższeniu z dniem 1 stycznia każdego roku. Jej wysokość ustalana będzie w listopadzie każdego roku przez Ministra Finansów i ogłaszana w Monitorze Polskim w obwieszczeniu Ministra Finansów.